

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Folkethinget. **Nr** 19.

Tiende Session.

6te Møde.

Torsdagen den 8de Octbr.

(Fortsat.)

J. A. Hansen (fortsat): Den ærede Rigsdagsmand har nemlig udtalt som sin Mening, at Mesteren — jeg holder ikke af at nævne dette Ord her i Forhandlingerne, og jeg skal strax sige hvorfor — at den Næringsdrivende, der driver et selvstændigt Erhverv, skal i Grunden ikke være Haandværker, men han skal være en Mand, der staaer imellem Publikum og Haandværkerne; men naar det er Meningen, saa er det ganske rigtigt, at vi kaste alle Prøver bort; thi saa er det Meningen, at det er Pengemanden, som bedst kan staae i Spidsen for en Bedrift. Man skal ikke spørge, om han kjenner sit Haandværk, men om han kjenner de offentlige Forhold, de Forhold, der have Indvirkning paa Omsætningen, forstaaer sig paa Indkjøb af Materialer til billigste Kjøb i store Partier, og paa Af sætning paa fremmede Markeder o. s. v., men er det Meningen, at det er saadanne Haandværkere, der ville opstaae efter denne Lov, saa kan jeg langtfra billige den. Det er netop dette, jeg frygter; just fordi jeg troer, at dette vil blive Følgen, naar Prøverne afskaffes, maa jeg holde paa Prøverne. Den ærede Rigsdagsmand kom til at sige, at Haandværkeren behøver Capital; ja, ganske vist; og han tilføiede: jeg er mange Gange blevet spurgt af forskellige Haandværkere, om jeg ikke kunde skaffe dem Driftscapital. Jeg er fuldkommen enig med ham i, at Capitalen i Tjeneste hos Haandværkeren er ham ganske

uundværlig, og, naar det er en Haandværker med Forstand, jo større Capitaler han har til sin Raadighed, desbedre; men den Capital, som kun stræber efter, at Haandværkeren skal arbejde meget for saa ringe Priis som mulig, for at Capitaleierne kunne faae et saa meget større Overskud, den Capital er efter min Mening farlig for Haandværkerne, og det er netop denne beklagelige Tilstand, der vil indtræde, naar vi bortkaste alle Prøver. Den ærede Rigsdagsmand kom ligeledes til i samme Forbindelse at tale om Fæsterne og Fæstevæsenet; men jeg maa tilstaae, at jeg er i det samme Tilfælde som en tidligere æret Taler (C. E. Møller), at jeg aldeles ikke forstod ham. Den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds var saa utydelig, at det var mig umuligt at fatte, hvad han vilde bevise ved denne Sammenstilling. Det forekommer mig, at den ærede Rigsdagsmand tidligere har med Flere været enig i, at det ikke vilde være godt, ved en Lov om Fæstes Overgang til Selveieendom, strax at kaste Fæstetvangen bort; han har bestandig holdt paa, at vi i 20 Aar efter, at Loven om Selveieendoms Indførelse var udkommen, skulde lade Fæstetvangen hvile paa Stederne; men det staaer sandelig ikke i Samklang med, hvad han her idag har udtalt, thi af det maatte man slutte, at hans Mening var den, at Fæstetvangen skulde ophæves i det samme Dieblit, Loven kom ud. Det forekommer mig dernæst, at han ogsaa i en anden Henseende befinder sig i Uoverensstemmelse med tidligere udtalte Anskuelser. Han har navnlig med Hensyn til Sammenlægning af Jord tidligere gjort gjældende, at det ikke vilde være godt, om Capitalen kunde sammenkjøbe Jord i et saa stort Maal, som det var muligt